

Вороніна Вікторія

к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Ангелова Карина

магістр спеціальності «Облік і оподаткування»
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

УДОСКОНАЛЕННЯ БАЛАНСУ ВІДПОВІДНО ДО ЗАПИТІВ МЕНЕДЖЕРІВ

В останні роки в економічній літературі дедалі частіше можна зустріти критику традиційних фінансових показників, сформованих на основі даних бухгалтерського обліку, як основи для прийняття рішень.

Центральною складовою фінансової звітності як основи інформаційного забезпечення є бухгалтерський баланс, використання якого на належному рівні дозволяє обґрунтування і прийняття рішень, що забезпечує підвищення ефективності економіки країни в цілому.

Як свідчить практика, зміни, які відбуваються на сучасному етапі в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності направлені, перш за все, на приведення її у відповідність з положеннями міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, що в значній мірі ускладнює підходи до проведення аналізу фінансового стану. Таким чином, питання, якою бути бухгалтерській фінансовій звітності, щоб в достатній мірі задовольнити всі вимоги її користувачів, багатогранне і проблемне. Складність цього процесу зумовлюється недостатньою розробкою окремих частин положень бухгалтерської фінансової звітності, їх неузгодженим характером.

Про неефективність використання інформації бухгалтерського балансу та даних бухгалтерського обліку в цілому для визначення вартості підприємства свідчать праці Дж. Деардена, Р.С. Каплана, К. Мерчанта, Д.П. Нортон, Б.С. Чакраварті. Питанням трансформації звітності та бухгалтерського балансу, зокрема, відповідно до вимог сучасної системи управління присвячено праці таких зарубіжних вчених як Р. Болтон, Л. Едвінсон, Б. Ліберт, К. Прахалад, В. Рамасвами, С. Самек, Р. Хоуелл. При визначенні напрямів удосконалення балансу відповідно до запитів менеджерів автором використано досвід таких провідних вітчизняних вчених як М. Колісник, В. Кулик, С. Легенчук, Н. Малюга, М. Пушкар, В. Шевчук, І. Яремко.

Для прийняття управлінських рішень у короткостроковому та довгострокових періодах менеджерам підприємства необхідна інформація щодо теперішньої ринкової вартості підприємства. Цей показник, у даному випадку, виступає «відправною точкою» із якої починається чи (або) продовжується подальша діяльність підприємства.

Перед менеджерами, для вирішення яких необхідна інформація щодо реальної вартості підприємства, стають такі завдання, як: збереження майна

підприємства та розвиток підприємства у довгостроковому та короткостроковому періодах.

Рішеннями поставлених завдань виступають: укладання договору страхування майна; складання договору, яким визначається частка кожного співвласника у разі її відчуження; визначення вартості цінних паперів у випадку купівлі-продажу акцій підприємства; визначення вартості підприємства у випадку купівлі-продажу його повністю чи частинами; розробка перспективного плану розвитку; створення інвестиційного проекту розвитку бізнесу; визначення кредитоспроможності підприємства і вартості застави під час кредитування; проведення реструктуризації підприємства.

Не отримуючи необхідної інформації у системі бухгалтерського обліку та звітності, менеджери змушені звертатися до інших інформаційних джерел. На сьогодні, найпрогресивніші методи оцінки вартості підприємства враховують не лише дані обліку та звітності, а й нефінансові показники.

Існує дві групи методів, за допомогою яких здійснюється оцінка вартості підприємства. Умовно їх можна поділити на дві групи: 1) ті, що використовують дані звітності; 2) ті, що базуються на фінансовій та нефінансовій інформації.

Для підвищення релевантності інформації бухгалтерського балансу при прийнятті рішень необхідним є включення до бухгалтерського балансу додаткових показників, що дозволять йому стати надійним джерелом інформації для використання найновіших методик оцінки вартості підприємства. Вирішення даного питання стає можливим при включенні до бухгалтерського балансу потенційних активів та потенційного власного капіталу, величина яких визначається як різниця між ринковою та балансовою вартістю підприємства.

Відображення вартості потенційних активів у балансі є надзвичайно важливим. Адже, за словами відомого вченого в галузі менеджменту П. Друкера, зараз, відбувається перехід від підприємств, що ґрунтуються на раціональній організації, до підприємств, що ґрунтуються на знаннях та інформації [1, с. 272].

Удосконалення бухгалтерського балансу зумовлене необхідністю підвищення його інформаційної потужності та зручності його використання у процесі аналізу, для цього необхідними є: зміна місця відображення у балансі окремих видів майна та джерел його формування; підвищення аналітичності (синтетичності) бухгалтерського балансу; зміна назв окремих структурних елементів балансу для покращення розуміння показників, що наводяться за відповідними статтями.

Список використаної літератури

1. Друкер П. Задачи менеджмента в XX веке / П. Друкер. – М. , 2000. – 456 с.
2. Кулик В. А. Бухгалтерський баланс: минуле, сучасне, майбутнє: Монографія. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2010. – 186 с.